

розгляд як економічні, так і неекономічні обставини, в т. ч. такі властивості системи як неготовність до змін (людський фактор), рівень інвестиційної привабливості, наявність і характеристику бар'єрів і супротиву. Складовою такого підходу є оцінки інституційного потенціалу та характеру інституційних інновацій, зокрема в частині взаємодії комунальних підприємств з приватним бізнесом та з його капіталом [3].

В дослідженні визначено, що інституційні управлінські інновації слід розглядати як особливий різновид інноваційних явищ з власною специфікою впливу на розвиток.

Свій внесок в розвиток МКК може забезпечити розширення механізмів суспільно-приватного партнерства та функцій соціального забезпечення [4]. Об'єктом такого партнерства обрано блок підприємств водо- та теплозабезпечення.

Для КП «Водоканал» та КП «Тепломережі» запропоновано три напрямки організації суспільно-приватного партнерства: розробка інтегрованої моделі організаційно-економічного механізму, створення об'єднаної інформаційно-аналітичної системи та підвищення інвестиційної привабливості нового блоку «вода-тепло». Інвестиційна привабливість забезпечується заходами з енергозбереження, синхронізацією зміни тарифів та пропагандою культури споживання.

Виконані розробки формують нову модель адаптації підприємств МКК в трьох напрямках: до ринкових умов, до узгодження взаємодій між підприємствами і до соціальної відповідальності бізнесу за життєзабезпечення громади і стан міської екології.

Джерела та література

1. Безус В., Чикаренко І. Розвиток житлово-комунального господарства та інфраструктури міста: теоретико-концептуальний аспект. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2018. Вип. 2 (37). С. 138–141.
2. Лонецький О. Комунальне підприємство – хронічна проблема країни. Як це змінити. *Ліга. Бізнес*. 2020. 10 берез. URL: <https://amek.gov.ua/news>
3. Сурай А. С. Інституціональний підхід до розуміння формування ділового середовища регіону. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2018. № 6. С. 30–35.
4. Савчук Л. М. Функції соціального партнерства. *Науковий вісник УМО «Економіка та управління»*. 2016. № 2. С. 1–10.

Драгунов Д. – аспірант

Науковий керівник: д. е. н., проф.
М. Забаштанський
Національний університет
«Чернігівська політехніка»
м. Чернігів, Україна

Роль медичного страхування у фінансуванні сфери охорони здоров'я

Сфера охорони здоров'я в Україні сьогодні не має можливості надання послуг належної якості всім верствам населення, що в першу чергу обумовлено відсутністю достатніх обсягів фінансового забезпечення, спрямованого на інноваційне технологічне оновлення та модернізацію його основних засобів, належну підготовку фахівців, забезпечення їх відповідної оплати праці.

Державний бюджет, з якого на даний час відбувається фінансування сфери охорони здоров'я, неспроможний покрити усіх її потреб. Саме тому, значна увага науковців та практиків приділяється саме медичному страхуванню, як додатковому джерелу її фінансового забезпечення. Система медичного страхування в Україні на сьогоднішній день не є достатньою поширеною, оскільки під страхуванням більшість населення розуміє нещасні випадки, у

випадку настання яких, страхова компанія відшкодовує потерпілій особі вартість лікування. Елементом системи страхової медицини є медичне страхування. Медичне страхування у сфері охорони здоров'я пов'язано з необхідністю забезпечення громадян доступними, якісними і різноманітними медичними послугами. Саме медичне страхування може стати додатковим джерелом фінансування сфери охорони здоров'я. На сьогодні медичне страхування повинно дати змогу залучити додаткові фінансові ресурси для повноцінної організації медичної допомоги населенню.

На даний час в науково-практичній літературі наявні різні підходи до трактування дефініції «медичне страхування». Значна когорта науковців визначає під ним «страхування на випадок утрати здоров'я з будь-якої причини, зокрема через хворобу та нещасний випадок». Деякі науковці трактують її як «спосіб страхування, при якому населення зможе отримати якісні медичні послуги чи діагностику у разі виникнення проблем з здоров'ям» [1, 109].

З економічної точки зору враховуючи сучасний стан фінансового забезпечення сфери охорони здоров'я в Україні, впровадження обов'язкового медичного страхування є актуальним та обґрунтованим. Ефективне медичне страхування є однією з найважливіших складових національних систем охорони здоров'я. Соціальний пакет медичного страхування як форма соціального захисту у сфері охорони здоров'я представляє собою гарантії забезпечення медичною допомогою за будь яких обставин, у тому числі у зв'язку із хворобою та нещасним випадком. До теперішнього часу визначаються багато джерел фінансування сфери охорони здоров'я, але три основні види фінансування набувають майбутнього сенсу: державне, обов'язкове та добровільне медичне страхування. Медичне страхування поділяється на обов'язкове та добровільне. Такий розподіл створює сприятливі умови для розвитку подальшого використання медичного страхування, що призведе до якісного та швидкого надання медичних послуг.

Принцип державності передбачає, що кошти обов'язкового медичного страхування є державні, адже держава виступає страховиком для непрацюючого та незахищеного населення, а також передбачається контроль з за перерозподілом коштів фондів обов'язкового медичного страхування. Держава має гарантувати стійкість цієї системи, а також виконання зобов'язань перед застрахованими громадянами. Також обов'язкове медичне страхування має будуватися на принципі некомерційності, а весь прибуток від надання медичних послуг з обов'язкового медичного страхування спрямовується на збільшення фінансової спроможності сфери. Принцип загальності передбачає, що кожен громадянин країни має право на отримання медичних послуг, які включені до програми обов'язкового медичного страхування. Принцип обов'язковості буде зобов'язувати юридичних осіб та органи місцевої влади здійснювати відрахування до цих страхових фондів.

Добровільне медичне страхування може бути індивідуальним і колективним. За індивідуального страхування страхувальниками є окремі громадяни, які уклали договір зі страховиком про страхування себе або третьої особи (дітей, батьків, родичів) за рахунок власних грошових засобів. За колективного страхування страхувальником є підприємство, установа, яка укладає договір зі страховиком про страхування своїх працівників або інших фізичних осіб (членів сімей працівників, пенсіонерів тощо) за рахунок їхніх грошових коштів [2, 35].

Страхові організації укладають угоди з профілактично-лікувальними закладами (незалежно від форм власності) про надання ними медичної допомоги застрахованим за певну плату, яку зобов'язується гарантувати страховик.

Страховий поліс із добровільного медичного страхування обумовлює обсяг надання медичних послуг, можливість вибору умов отримання медичної допомоги тощо. Програми добровільного медичного страхування розширюють можливості та поліпшують умови надання профілактичної, лікувально-діагностичної та реабілітаційної допомоги, а це великі переваги [3].

Перехід до медичного страхування в Україні дозволить сформувати необхідні обсяги фінансування сфери охорони здоров'я необхідні для підвищення якості, доступності та своєчасності надання медичної допомоги населенню.

Джерела та література

1. Астахова І. Е., Касьян Є. О. Перспективи загальнообов'язкового медичного страхування в Україні. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2009. № 1. С. 111–115.
2. Болдова А. А., Мойко В. Й. Особливості медичного страхування в Україні. *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. 2012. № 2. С. 33–39.
3. Хмельницький С. И. Медицинская реформа в Украине. URL: http://hospital_sem@mail.ru (дата звернення: 01.02.2020).

Kamiński R.

Uniwersytet imeni Adama Mickiewicza
w Poznaniu, Polska

Liniowa koncepcja procesu absorpcji innowacji przez przedsiębiorstwa

Wstęp. Przedmiotem poniższych rozważań jest absorpcja innowacji przez przedsiębiorstwa. Jest ona niezwykle doniosła w całym cyklu innowacyjnym, bowiem dopiero wdrożenie do praktyki nowego rozwiązania decyduje o pełnym technicznym, a przede wszystkim ekonomicznym sukcesie podjętego przedsięwzięcia. Założeniem wyjściowym rozważań jest fakt, iż proces absorbowania innowacji przez przedsiębiorstwo ma dualny charakter. Przejawia się on w tym, że innowacje będące przedmiotem tego procesu muszą wyróżniać się zespołem określonych właściwości predestynujących je do zastosowania oraz, że obszar oddziaływania tych innowacji opisany jest z kolei przez zespół innych cech, nie zawsze zbieżnych z właściwościami nowych rozwiązań. To oznacza, że w procesie absorpcji innowacji następuje konfrontacja cech charakteryzujących podmiot oddziaływania innowacji z właściwościami tych nowych rozwiązań. Te pierwsze cechy wyznaczają poziom zdolności przyswojenia innowacji przez przedsiębiorstwo czyli receptywności innowacyjnej. Natomiast zbiór właściwości nowych rozwiązań wyznacza poziom ich ekspansywności czyli zdolności do przenikania do przedsiębiorstw [1, 65]. Celem niniejszej wypowiedzi jest ukazanie etapów procesu absorpcji innowacji i zależności występujących pomiędzy nimi. Ich rozpoznanie jest bowiem warunkiem efektywnego zarządzania całym procesem innowacyjnym realizowanym w przedsiębiorstwie. Uznano, że do przedstawienia procesu absorpcji innowacji przydatny jest liniowy model zarządzania projektami [2, 82]. Korzystając z tej idei wyróżniono i omówiono poniżej następujące po sobie i wzajemnie powiązane etapy, takie jak: a) kreacja potrzeb innowacyjnych, b) gromadzenie pomysłów innowacyjnych, c) weryfikacja i wybór innowacji oraz d) wdrażanie innowacji [3, 30–31; 4, 393–408]. Przygotowując opracowanie wykorzystano źródła literaturowe znane już od wielu lat, które skonfrontowano z nowymi publikacjami dotyczącymi podjętego zagadnienia.

Etapy procesu absorpcji innowacji. Na etapie kreacji potrzeb innowacyjnych następuje wskazanie potrzeb, których zaspokojenie, w wyniku wprowadzenia innowacji, w istotny sposób wpłynęłoby na poprawę efektywności funkcjonowania przedsiębiorstwa. Dzieje się to poprzez porównanie informacji kierowanych z otoczenia przedsiębiorstwa z informacjami charakteryzującymi jego sytuację wewnętrzną. Zakres informacji płynących z otoczenia jest szeroki i o różnym stopniu konkretyzacji. Informacje te, najczęściej o charakterze analizy stanu otoczenia i prognoz, mogą być natury prawnej, gospodarczej, społecznej, politycznej, demograficznej i ekologicznej.

Informacje z otoczenia są konfrontowane z informacjami pochodzącymi z wewnątrz przedsiębiorstwa, a odzwierciedlającymi jego skłonność innowacyjną. Można wśród nich wyróżnić: a) informacje dotyczące systemów techniczno-produkcyjnego, organizacyjno-kadrowego i finansowego (ukazują one istniejące rezerwy i dysproporcje w strukturach tych systemów, a tym samym możliwości i bariery rozwoju przedsiębiorstwa z punktu widzenia wewnętrznej harmonii tych struktur) oraz b) informacje na temat kształtowania się wskaźników oceny przedsiębiorstwa [5, 100–107].